

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

w sprawie z powództwa Z. J. T.

przeciwko Miastu W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 25 listopada 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 29 grudnia 2020 r., sygn. akt V ACa [...]

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) przyznaje od Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnemu w [...]
na rzecz radcy prawnego R. C. wynagrodzenie w kwocie 2700,-
(dwa tysiące siedemset) złotych podwyższone o stawkę podatku
VAT, tytułem udzielenia powodowi nieopłaconej pomocy prawnej
z urzędu w postępowaniu kasacyjnym,**

**3) zasądza na rzecz pozwanego od powoda kwotę 2700,-
(dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ k.p.c. wskazując na cechy konstrukcyjne skargi i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. Dla skutecznego powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej. Skarga jest oczywiście uzasadniona, jeżeli bez wątpliwości nastąpiły podnoszone w niej uchybienia lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia lub też podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesioną skargę. Dla skutecznego, natomiast powołania się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c., konieczne jest wskazanie przez skarżącego okoliczności uzasadniających twierdzenie o zaistnieniu jednej z podstaw nieważności postępowania określonych w art. 379 pkt 1 - 6 k.p.c. stosowanego w postępowaniu nieprocesowym poprzez art. 13 § 2 k.p.c.

Wskazywane przez skarżącego, jako podstawa nieważności postępowania zarówno przed Sądem pierwszej, jak i drugiej instancji, pozbawienie możliwości obrony praw (art. 379 pkt 5 k.p.c.) zachodzi wówczas, gdy strona na skutek wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej nie mogła brać udziału w postępowaniu lub w jego istotnej części. Pozbawienie to musi w sposób bezwzględny wyłączać możliwość obrony, chociaż nie można go utożsamiać z całkowitym wyłączeniem strony od udziału w postępowaniu. Zgodnie z dominującym poglądem judykatury, przyczyny pozbawienia strony możliwości obrony praw nie obejmują decyzji procesowych sądu dotyczących postępowania dowodowego, w tym odmowy przeprowadzenia zawnioskowanego dowodu lub jego

pominięcia lub braku decyzji w tym przedmiocie. Nie jest także istotne, czy nastąpiło to w wyniku przyjęcia, że dane dowody nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia, czy w wyniku naruszenia przepisów postępowania (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 2015 r., II PK 189/14, M. Pr. z 2015 r., nr 9, poz. 450 i orzeczenia w nim powołane, z dnia 20 sierpnia 2015 r., II CSK 637/14, nie publ., postanowienie z dnia 20 maja 2016 r., II CZ 29/16, nie publ.). W toku postępowania zarówno przed Sądem pierwszej instancji, jak i Sądem drugiej instancji skarżący był reprezentowany przez nieprofesjonalnego pełnomocnika stąd jego zarzuty zmierzające do wykazania, że uniemożliwiono mu zaprezentowanie swojego stanowiska i udział w postępowaniu dowodowym nie mogą być skuteczne. Nie wskazuje również z czego miałyby wynikać jego ewentualna nieporadność w uczestniczeniu w sprawie oraz jak to wpłynęło na rozstrzygnięcie sprawy. Na podstawie akt można wskazać, że powód i jego pełnomocnik brali aktywny udział w postępowaniu. Brak jest więc podstaw do przyjęcia, że doszło do nieważności postępowania przed Sądem Apelacyjnym lub zarzucanej w powiązaniu z art. 386 § 2 k.p.c. nieważności postępowania przed Sądem Okręgowym.

Skarżący powołując się na oczywistą zasadność skargi odwołuje się przede wszystkim do naruszenia przez Sąd drugiej instancji przepisów postępowania dotyczących ustanowienia pełnomocnika z urzędu i z tej przyczyny nieważności postępowania oraz nieprzeprowadzenia postępowania dowodowego i przedstawia kilkudzaniowy wywód na uzasadnienie zarzucanych uchybień.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z samej jej treści wynika w sposób jednoznaczny, że wskazane w skardze podstawy zasługują na uwzględnienie. Oznacza to, że z argumentów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, bez konieczności dokonywania pogłębionej analizy prawnej lub czynności procesowych sądu, wynika jaskrawa sprzeczność wyroku z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i orzekania obowiązującymi w demokratycznym państwie prawa. O ile bowiem do uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawy są usprawiedliwione, o tyle do przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędna jest jej oczywista zasadność w wyżej przedstawionym rozumieniu. Skarżący wskazuje, że brak przesłuchania go

w charakterze strony pozbawił Sąd orzekający możliwości zweryfikowania, czy po powstaniu tytułu wykonawczego nie nastąpiło tak znaczne pogorszenie sytuacji powoda, że świadczenie egzekwowane na rzecz pozwanego nie może być egzekwowane choćby ze względu na zasady współżycia społecznego. Skarżący pomija, że wśród przesłanek wyłączających zastosowanie art. 840 k.p.c. brak jest zdarzenia, na które powołuje się powód a więc okoliczność, którą przywołuje nie może przesądzać o oczywistej zasadności skargi.

Analiza wniosku nie pozwala na stwierdzenie, że zachodzi wskazana przesłanka, bo twierdzenia skarżącego w świetle motywów zaskarżonego wyroku nie pozwalają na przyjęcie, że nastąpiły uchybienia przepisom prawa o charakterze elementarnym, mającym charakter oczywisty i widoczny *prima facie*, zwłaszcza wobec zgłoszenia niedopuszczalnego zarzutu naruszenia art. 233 § 1 w zw. z art. 391 k.p.c. w drugiej podstawie kasacyjnej.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie § 4 ust. 1 i 3, 8 pkt 6 i 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. 2019 r., poz. 68) oraz art. 98 § 1 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz § 2 ust. 6, § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2018 r., poz. 265).